

RAPORT O STANIE GMINY NOWOGRÓDEK POMORSKI ZA 2018 ROK

*Nowogródek Pomorski
27 maja 2019 r.*

Nowogródek Pomorski, 27 maja 2019 r.

Szanowni Mieszkańcy Gminy Nowogródek Pomorski,

Przedstawiam raport o stanie Gminy Nowogródek Pomorski za rok 2018.

Jako nowo wybrany wójt, wraz z nową Radą Gminy rozpoczęliśmy pięcioletnią kadencję w dniu 22 listopada 2018r., dlatego też raport jest podsumowaniem polityki i działań poprzedniego wójta i poprzedniej Rady.

Traktuję to opracowanie, jako materiał wyjściowy do przygotowania strategii rozwoju. Niektóre z wcześniej przyjętych zadań odpowiada potrzebom mieszkańców i uwzględnię je w planowaniu. Chciałbym również zachęcić Państwa do działań, które dadzą nam szansę na rozwój w zakresie demografii i jakości usług.

Jesteśmy na przełomie perspektyw finansowych związanych z funduszami unijnymi. Z jednej strony jest to niekorzystne, ponieważ kończą się fundusze przeznaczone na lata 2014 – 2020 i nie mając przygotowanych projektów, nie możemy skorzystać z programów unijnych. Z drugiej strony korzystne jest to, że nowa perspektywa (2021 - 2028) stwarza nam możliwość zaplanowania działań i przygotowania się do pozyskania środków na inwestycje. Musimy tylko wiedzieć jakie są nasze cele i cierpliwie budować strategię by je osiągnąć.

Zapraszam Państwa do wspólnej dyskusji i wyznaczania kierunków rozwoju Naszej Gminy.

WÓJT GMINY
/-/ Krzysztof Mrzygłód

RAPORT O STANIE GMINY NOWOGRÓDEK POMORSKI W ROKU 2018

Na podstawie art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym Wójt Gminy Nowogródek Pomorski przedstawia niniejszym raport o stanie Gminy Nowogródek Pomorski w roku 2018.

Położenie

Gmina Nowogródek Pomorski leży we wschodniej części powiatu myśliborskiego, znajdującego się w południowo – zachodniej części województwa zachodniopomorskiego. Od zachodu i północy sąsiaduje z gminą Myślibórz, od wschodu z gminą Barlinek. Południową i południowo – zachodnią granicę stanowi granica województw zachodniopomorskiego i lubuskiego, wzdłuż której gmina Nowogródek Pomorski sąsiaduje z gminami Kłodawa i Lubiszyn (powiat gorzowski). Granice administracyjne gminy Nowogródek Pomorski na przeważającej długości są granicami sztucznymi, biegnącymi w obrębie użytków rolnych i kompleksów leśnych. Na niewielkich odcinkach granicę stanowią naturalne wydzielenia, którymi są fragmenty koryta rzeki Marwicy i linii brzegowej jezior: południowy brzeg jeziora Sulimierskiego, północny brzeg jeziora Rokitno, wschodni i północny brzeg jeziora Karskie Małe, południowy brzeg jeziora Ściegienko, wschodni brzeg jeziora Kozie. Powierzchnia gminy to ok. 146 km². Gmina charakteryzuje się bardzo wysokim stopniem zalesienia (ok. 45 % powierzchni gminy).

Podział administracyjny i zarządzanie gminą

Na obszarze gminy położone są 23 miejscowości w 10 sołectwach:

- a) sołectwo Giżyn;
- b) sołectwo Nowogródek Pomorski, obejmujące: Kolonię Nowogródek, Pachocino i Nowogródek Pomorski;
- c) sołectwo Rokitno;
- d) sołectwo Trzcina obejmujące wsie: Chocień, Rataje, Smolary, Smólsko, Somin, Trzcina;
- e) sołectwo Sumiak, obejmujące wsie Karlin, Sumiak;
- f) sołectwo Golin, obejmujące wsie Golin, Sołacz;
- g) sołectwo Karsko, obejmujące wsie Karsko i Lipin;
- h) sołectwo Świątki;
- i) sołectwo Kinice, obejmujące wsie Kinice i Ulejno;
- j) sołectwo Parzeńsko, obejmujące wsie Parzeńsko, Ławin i Stawno.

Samorząd Gminy

Rada Gminy jest organem stanowiącym i kontrolnym. Do właściwości Rady Gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy. Są to m.in.: uchwalanie statutu gminy, uchwalanie budżetu miasta, uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach. Rada obraduje na sesjach zwołanych przez Przewodniczącego Rady. Termin sesji, jej miejsce i porządek obrad podaje się do wiadomości mieszkańców. W 2018 r. odbyło się 9 sesji Rady Gminy, na których podjęto 74 uchwał

Wójt Gminy jest organem wykonawczym. Wójt wykonuje uchwały Rady Gminy i zadania określone przepisami prawa. Do zadań Wójta należy w szczególności: opracowywanie strategii, programów rozwoju, gospodarowanie mieniem komunalnym, wykonywanie budżetu.

Zgodnie ze znowelizowanym Kodeksem wyborczym od 2018 r. wybory samorządowe będą odbywały się w Polsce co 5 lat. Oznacza to wydłużenie kadencji wójtów oraz radnych gminy z czterech do pięciu lat.

Realizacja polityk, programów i strategii

W gminie Nowogródek Pomorskim w 2018 r. obowiązywały następujące dokumenty strategiczne:

Obowiązujące w 2018 r. strategie i programy:

- 1) Uchwała Nr X/72/15 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z dnia 22 grudnia 2015 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Biblioteki Publicznej w Gminie Nowogródek Pomorski na lata 2015 - 2020
- 2) Uchwała nr XIX/130/16 Rady gminy Nowogródek Pomorski z dnia 06 grudnia 2016 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Nowogródek Pomorski na lata 2017 – 2022
- 3) Uchwała nr XVI/112/16 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z dnia 10 sierpnia 2016 r. w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Gminy Nowogródek Pomorski na lata 2015-2020”
- 4) Uchwała nr XXVII/192/17 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z dnia 22 listopada 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowogródek Pomorski na lata 2017 – 2027
- 5) Uchwała nr XXVI/179/17 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z dnia 19 września 2017 r. w sprawie w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji na terenie Gminy Nowogródek Pomorski.
- 6) Uchwała nr XXVII/189/17 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z dnia 22 listopada 2017 r. w sprawie programu współpracy Gminy Nowogródek Pomorski z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2018.
- 7) Uchwała nr XXXI/217/18 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2018
- 8) Uchwała nr XXXI/218/18 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018
- 9) Uchwała nr XXXI/219/18 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny Gminy Nowogródek Pomorski na lata 2018-2020
- 10) Uchwała nr XXXI/220/18 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Nowogródek Pomorski
- 11) Uchwała nr XXXII/228/18 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z dnia 25 maja 2018 r. w sprawie przyjęcia „Lokalnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży”

Stan wykonania strategii rozwoju Gminy:

Strategia Rozwoju Gminy jest dokumentem strategicznym o charakterze długofalowym wyznaczającym cele i kierunki rozwoju Gminy Nowogródek Pomorskim na lata 2015 – 2020. Rozwój jednostek samorządu terytorialnego to długookresowy proces zmian mających charakter celowy i prowadzący do poprawy stanu istniejącego¹.

W Strategii Rozwoju Gminy przewidziano następujące cele do realizacji:

1. Wysoki stopień rozwoju infrastruktury technicznej oraz gospodarki lokalnej, poprzez:

- 1) Poprawa gospodarki wodno-ściekowej.
- 2) Tworzenie warunków sprzyjających inwestowaniu w gminie.
- 3) Wspieranie i rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości.

¹ Tomasz Wołowicz, Dariusz Reśko, Strategia rozwoju gminy jako narzędzie zarządzania zmianą gospodarczą - Zeszyty Naukowe WSEI seria: EKONOMIA, 5(2/2012), s. 61-89

Wskaźniki celów zostały sformułowane następująco:

- a) Budowa, modernizacja i dostosowanie sieci wodociągowej do aktualnej sytuacji i potrzeb.
- b) Opracowanie i realizacja przyjętego rozwiązania koncepcji poprawy jakości wody w m. Giżyn oraz Rokitno.
- c) Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej oraz przydomowych oczyszczalni ścieków.
- d) Tworzenie warunków niezbędnych do rozwoju przedsiębiorczości na terenie gminy.
- e) Rozwój infrastruktury komunalnej i teleinformatyczne.

2. Poprawa układu komunikacyjnego Gminy, poprzez

- 1) Budowy lub modernizacja infrastruktury drogowej, chodników i ścieżek rowerowych.
- 2) Wzrost bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Wskaźniki celów zostały sformułowane następująco:

- a) Przebudowa oraz modernizacja ciągów pieszo jezdnych
- b) Budowa tras i szlaków rowerowych.
- c) Budowa, przebudowa dróg i chodników w tym m.in.:
 - a. budowa obwodnicy Karska,
 - b. droga Karsko – Parzeńsko,
 - c. przebudowa ulicy w Kinicach (tzw. Kozia),
 - d. przebudowa drogi powiatowej Nowogródek Pomorski – Karsko – Łubianka,
 - e. budowa chodnika w miejscowości Świątki,
- d) Wykup gruntu z przeznaczeniem na cele użyteczności publicznej.

3. Kształtowanie przestrzeni publicznej poprzez Utrzymanie ładu przestrzennego, poprzez:

- 1) Dbłość o czystość i estetykę otoczenia Gminy.
- 2) Promocja Gminy.
- 3) Stworzenie warunków do wypoczynku i rekreacji.

Wskaźniki celów zostały sformułowane następująco:

- a) Poprawa warunków mieszkaniowych mieszkańców.
- b) Promocja terenów przeznaczonych pod inwestycje.
- c) Zagospodarowanie terenów „zielonych” oraz przestrzeni wykorzystywanej do celów rekreacyjno sportowych.
- d) Poprawa estetyki i zagospodarowanie terenów przyległych do budynków użyteczności publicznej.
- e) Zagospodarowanie terenu wokół jezior i akwenów wodnych.
- f) Modernizacja cennych obiektów zabytkowych.

4. Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego, poprzez:

- 1) Preferowanie inwestycji o technologii przyjaznej dla środowiska.
- 2) Promocja postaw proekologicznych.

Wskaźniki celów zostały sformułowane następująco:

- 1) Najnowsze technologie produkcji ciepła.
- 2) Program wspierania przedsiębiorczości.
- 3) Budowa punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.
- 4) Docieplanie budynków użyteczności publicznej.
- 5) Montaż instalacji fotowoltaicznej.
- 6) Edukacja mieszkańców i przedsiębiorców mająca na celu wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa.
- 7) Pomoc przy uzyskaniu środków unijnych na inwestycje mające wpływ na zmniejszenie emisji CO₂.
- 8) Przebudowa kotłowni i instalacji co w Szkole Podstawowej w Nowogrodku Pomorskim.

Finanse gminy

Budżet gminy na 2018 r. zakładał wpływy w kwocie 18.239.585,51 zł oraz wydatki w kwocie 17.711.670,61 zł.

Od założonych wpływów i wydatków doszło do następujących odstępstw:

- zamiast 18.239.585,51 zł, wpływy wynosiły 15.960.422,78 zł, gdyż realizacja dochodów majątkowych uzależniona była od pozyskania środków pomocowych z budżetu UE na realizację zadań inwestycyjnych,
- zamiast 17.711.670,61 zł, wydatki wynosiły 14.576.985,25 zł, gdyż realizacja dochodów majątkowych uzależniona była od pozyskania środków pomocowych z budżetu UE na realizację zadań inwestycyjnych

Dochody w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosiły **4.724,81 zł**, natomiast wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosiły **4.315,27 zł**.

W gminie Nowogródek Pomorski zrealizowano następujące projekty ze środków zewnętrznych:

- 1) Granty sołeckie – kwota zewnętrznego finansowania: 30.000 zł, zaś wkład własny wynosił 8.539,28 zł.
- 2) Remont boiska wielofunkcyjnego w Karsku – kwota dofinansowania – 4.310,00, środki własne – 4.310,00 zł.
- 3) Dożynki "Zboże, woda, chleb-spotkanie sąsiadów zza Odry" – kwota zewnętrznego finansowania: 24.538,59 zł, zaś wkład własny wynosił 4.330,34 zł,
- 4) Palmy i Pisanki "Transgraniczne spotkanie wielkanocne" kwota zewnętrznego finansowania: 11.820,97 zł, zaś wkład własny wynosił 2.086,06 zł,
- 5) Wyposażenie dla OSP – dofinansowanie 16 156,80 zł Fundusz Sprawiedliwości wkład własny 1%.

Jednostki organizacyjne gminy

W gminie funkcjonują następujące jednostki budżetowe: Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowogrodku Pomorskim, Szkoła Podstawowa w Nowogrodku Pomorskim, Zespół Placówek Oświatowych w Karsku. W planach finansowych na rok 2018 tych jednostek przewidziano wydatki na poziomie 4.696.209,07 zł oraz wpływy w wysokości 18.901,46 zł. Zostały one wykonane zgodnie z założeniami.

Mieszkańcy gminy

W okresie od początku do końca 2018 r. liczba mieszkanek i mieszkańców zmniejszyła się o 7 osób, przez co na dzień 31 grudnia 2018 r. wynosiła 3378 osób, w tym 1694 kobiet i 1684 mężczyzn. W odniesieniu do poszczególnych kategorii wiekowych:

- liczba mieszkanek w wieku przedprodukcyjnym (14 lat i mniej) wynosiła 289 osób, a liczba mieszkańców – 581,
- liczba mieszkanek w wieku produkcyjnym (15-59 lat) wynosiła 1024 osób, a liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym (15-64) wynosiła 2394,
- liczba mieszkanek w wieku poprodukcyjnym wynosiła 395, a liczba mieszkańców: 697.

Migracje przebiegały w kierunku miasta i zagranicy. Na początek 2018 r. na terenach wiejskich mieszkało osób 3385,00 zł. Na koniec 2018 r. dane te przedstawiały się następująco: 3.378,00 zł.

W 2018 r. narodziło się w gminie 45 osób, w tym 22 dziewczynek i 23 chłopców, a zmarło 37 osób, w tym 17 kobiet i 20 mężczyzn. Wobec tego przyrost naturalny w 2018 r. wyniósł 8.

W 2018 r. przeciętny czas oczekiwania na wydanie dowodu osobistego wynosił na dzień 31 grudnia 2018 r. 30 dni.

Sprawy obywatelskie

1 stycznia 2018 r. funkcjonowało w gminie 13 organizacji pozarządowych, w tym 1 fundacja, 5 stowarzyszeń, 5 klubów sportowych, 2 koła gospodyń wiejskich.

Na koniec roku, dane te przedstawiały się następująco: 15 organizacji pozarządowych, w tym 1 fundacja, 6 stowarzyszeń, 4 kluby sportowe, 4 koła gospodyń wiejskich.

Na rok 2018 nie przewidziano środków w budżecie gminy na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe i nie wykonano z tego tytułu żadnych zadań.

W 2017 r. odbyło się 10 zebrań wiejskich dotyczących funduszu sołectkiego. Na poszczególnych zebraniach wiejskich frekwencja kształtowała się następująco:

na zebraniu w sołectwie:

- Giżyn, które odbyło się 28 września 2017 r., frekwencja wynosiła 24 osoby,
- Golin, które odbyło się 29 września 2017 r., frekwencja wynosiła 8 osób,
- Karsko, które odbyło się 24 września 2017 r., frekwencja wynosiła 25 osób,
- Kinice, które odbyło się 20 września 2017 r., frekwencja wyniosła 13 osób,
- Nowogródek Pom., które odbyło się 25 września 2017 r., wyniosła 21 osoby,
- Parzeńsko, które odbyło się 23 września 2017 r., frekwencja wyniosła 21 osób,
- Rokitno, które odbyło się 17 września 2017 r., frekwencja wyniosła 18 osób,
- Sumiak, które odbyło się 25 września 2017 r., frekwencja wyniosła 24 osoby,
- Świątki, które odbyło się 18 września 2017 r., frekwencja wyniosła 20 osób,
- Trzcina, które odbyło się 20 września 2017 r., frekwencja wyniosła 16 osób.

Z ramach funduszu sołectkiego, wyodrębnionego w gminie, zrealizowano wydatki na łączną kwotę 188.915,49 zł. W ramach funduszu sołectkiego zrealizowano następujące przedsięwzięcia:

- Lampy Solarowe - Sołectwo Giżyn – kwota wydatków: 14.000,00 zł,
- Projekt ul. Polnej – Sołectwo Karsko – kwota wydatków: 15.000,00 zł,
- Remont kuchni wraz z wyposażeniem – Sołectwo Karsko – 15.000,00 zł.
- Odnowienie świetlicy – Sołectwo Kinice – 6.965,29 zł
- Projekt ul. Koziej – Sołectwo Kinice – 3.735,00 zł
- Budowa wiejskiego placu turystyczno-rekreacyjnego – Sołectwo Nowogródek Pomorski – 24.789,48 zł
- Plaża/plac zabaw – Sołectwo Parzeńsko – 9.804,00 zł
- Plac zabaw/siłownia – Sołectwo Rokitno – 8.015,55 zł
- Wymiana ogrzewania na Sali – Sołectwo Sumiak – 8.178,00 zł
- Zakup kosiarki – Sołectwo Świątki – 10.641,39 zł
- Odnowienie i doposażenie Sali – Sołectwo Trzcina – 19.281,04 zł
- Ogródzenie Rataje – Sołectwo Trzcina – 4.993,01 zł

Z kolei nie zrealizowano w ramach funduszu sołectkiego następujących przedsięwzięć, zgłoszonych we wnioskach przez sołectwa:

- Remont drogi – Sołectwo Golin.

Gmina Nowogródek Pomorski w 2018 r. nie prowadziła tytuły prasowe.

Ochrona zdrowia

Na terenie gminy funkcjonowało 3 podmiotów leczniczych, zarządzanych przez podmiotów zewnętrznych.

Na terenie gminy w roku 2018 nie zrealizowano programy zdrowotne.

Na terenie gminy w roku 2018 nie zrealizowano 2 programów profilaktycznych.

Na dzień 1 stycznia 2018 r. 15 podmiotów posiadało zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych, a na dzień 31 grudnia 2018 r. – 12 podmiotów. Przyczyną spadku jest występowanie warunków rynkowych oraz inne elementy związane z prowadzeniem działalności.

Z tzw. funduszu korkowego (środków uzyskanych przez gminę z tytułu udzielonych zezwoleń na sprzedaż alkoholu), w 2018 r. sfinansowane zostały następujące wydatki:

- na przeciwdziałanie narkomanii przeznaczono 2.473,31 zł
- na przeciwdziałanie alkoholizmowi przeznaczono 37.956,13 zł

W gminie w roku 2018 r. nie funkcjonowało aptek.

Pomoc społeczna i usługi społeczne

1. Kierunki działań w zakresie udzielania pomocy oraz organizacji usług społecznych dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej w Gminie Nowogródek Pomorski wyznaczały przyjęte przez Radę Gminy akty prawa miejscowego. Główne kierunki działań wytycza przyjęta przez Radę Gminy Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowogródek Pomorski na lata 2017-2027 oraz korelujące ze strategią następujące akty prawa miejscowego:

- Uchwała Nr XIX/130/16 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z dnia 06 grudnia 2016 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Nowogródek Pomorski na lata 2017-2022;
- Uchwała Nr XXXI/217/18 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z dnia 29 marca 2018 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązania Problemów Alkoholowych na rok 2018.
- Uchwała Nr XXVII/192/2017 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z dnia 22 listopada 2017 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowogródek Pomorski na lata 2017-2027
- Uchwała Nr XXVIII/204/09 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z dnia 16 listopada 2009 roku w sprawie warunków przyznania i odpłatności za usługi opiekuńcze
- Uchwała Nr XXXI/2018/18 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z dnia 29 marca 2018 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018
- Uchwała Nr XXVIII/165/14 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z dnia 24 stycznia 2014 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego oraz ustalenia warunków odpłatności za pomoc udzieloną w zakresie dożywiania dla osób i rodzin, których dochód przekracza kryterium dochodowe
- Uchwała Nr XXXI/219/2018 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z dnia 29 marca 2018 roku w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny Gminy Nowogródek Pomorski na lata 2018-2020
- Uchwała Nr XXII/150/17 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z dnia 22 marca 2017 roku w sprawie organizacji wspólnej obsługi finansowo-księgowej, administracyjnej i organizacyjnej dla samorządowej jednostki budżetowej Gminy Nowogródek Pomorski

2. Charakterystyka beneficjentów pomocy społecznej i udzielone wsparcie finansowe. Beneficjentami pomocy społecznej w 2018r. były osoby zgłaszające się o pomoc z różnych przyczyn. Największy odsetek stanowiły osoby zgłaszające się o pomoc finansową z tytułu ubóstwa i niskiego dochodu oraz z tytułu długotrwałej i ciężkiej choroby, niepełnosprawności i ochrony macierzyństwa. Ponadto w gminie w roku 2018 udzielano pomocy w formie świadczeń z tytułu bezradności w sprawach opiek.-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

3. Ogółem beneficjentami pomocy społecznej w 2018r. było 152 osoby. Świadczenia przyznano 115. osobom, w tym 67 kobietom i 48 mężczyznom. Szczegółowy zakres udzielonych świadczeń rodzinom z uwzględnieniem przyczyn bezradności w zaspakajaniu potrzeb życiowych w roku 2018:

- ubóstwo - 51
- Długotrwała lub ciężka choroba - 37
- Bezrobocie - 34
- Niepełnosprawność - 27

- Potrzeba ochrony macierzyństwa - 21
- Alkoholizm 8
- Potrzeba ochrony macierzyństwa - w tym: wielodzietność - 8
- Bezdomność -4
- Bezradność w sprawach opiek.-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego ogółem – w tym: rodziny niepełne- 4
- Bezradność w sprawach opiek.-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem - w tym: rodziny wielodzietne -3
- Zdarzenie losowe -2
- Przemoc w rodzinie- 1

Udzielanie pomocy następowało na podstawie przeprowadzonych wywiadów, w roku 2018 przeprowadzono 102 wywiady środowiskowe.

4. Udzielona pomoc osobom wymagającym całodobowej opieki: w 2018r. w Domu Pomocy Społecznej umieszczona 1 osoba, łącznie w DPS w przybywały 3 osoby.

5. Ponadto udzielono wsparcia w zakresie:

pokrycia kosztów pobytu:

- Pokoje Noclegowe Jaromierki – 1 osoba bezdomna
- Domu Miłosierdzia Betania w Poczerninie – 1 osoba (matka z dzieckiem)
pokrycia kosztów pobytu dzieci w pieczy zastępczej:
- dla 6. dzieci umieszczonych w spokrewnionej rodzinie zastępczej,
- dla 1. dziecka umieszczonego w zawodowej rodzinie zastępczej.

5. Działalności Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego :

- prowadzenie 5 Niebieskich Kart ,
- 12 procedur NK -w tym zakończenie 9 procedur NK
- 7 posiedzeń Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

6. Usługi społeczne

6.1. Praca asystenta rodziny

Brak ciągłości pracy asystenta rodziny z uwagi na braki kadrowe i dużą rotację pracowników.
Zapoczątkowana praca asystenta z 8. rodzinami nie była systematycznie kontynuowana.

6.2. Świadczenie usług opiekuńczych

Brak ciągłości usług opiekuńczych z uwagi na braki kadrowe i dużą rotację pracowników.

Świadczone usługi dla 10 osób samotnych kontynuowano na podstawie decyzji nie obejmujących wszystkich miesięcy roku 2018, zgodnie z potrzebami mieszkańców.

6.3. Udzielenie pomocy w formie dożywiania dla osób i rodzin w ramach Rządowego Programu w zakresie dożywiania na lata 2014-2020. W ramach Rządowego Programu w roku 2018 Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowogrodku Pomorskim udzielił pomocy w zakresie dożywiania uczniów w szkołach dla osób ogółem:
- dla 38 uczniów, w tym 22. chłopców i 16. dziewcząt.

Z pomocy nie korzystały osoby i rodziny znajdujące się w szczególnie trudnych sytuacjach, w szczególności osoby samotne, w podeszłym wieku, chore lub niepełnosprawne.

6.4. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020: Umowa została zawarta z Bankiem Żywności w Gorzowie Wielkopolskim ul. Słoneczna 63, 66-400 Gorzów Wlkp. a Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Nowogrodku Pomorskim w dniu 13.12.2018 roku. W ramach POPŻ - w miesiącu grudniu 2018 roku udzielono pomocy poprzez wydanie żywności dla 161 osób. , łączna waga wydanych artykułów wyniosła 1881,8 kg. Aktualna liczba osób korzystających z pomocy w formie żywności wynosi 254 osoby.

6.5. Na 31 stycznia 2018 r. 173 rodziny otrzymywały zasiłki rodzinne na dzieci, a na dzień 31 grudnia 2018 r. 155 rodzin. Liczba dzieci, na które rodzice otrzymywali zasiłek rodzinny, wynosiła na początek roku 309, a na koniec roku 282. Kwota wszystkich świadczeń rodzinnych wraz z zasiłkiem dla opiekuna w 2018 r. wyniosła 1.669.852,51 zł.

6.6. Na początek 2018 r. 337 rodzin pobierało świadczenie wychowawcze (tzw. 500+), a na koniec 2018 r. – 155 rodzin. Kwota wypłacona w 2018 r.: 2.484.418,80 zł.

6.7. Fundusz alimentacyjny na początku roku 2018 pobierało 48 dzieci, a na koniec roku 38 dzieci. Razem wypłacono w 2018 roku 199.480,07 zł.

6.8. W roku 2018 po raz pierwszy wypłacono świadczenie z zakresu rządowego programu „Dobry Start”, czyli tzw. 300+ na każdego ucznia. Z pomocy skorzystało 447 dzieci, łącznie wypłacono 134.100,00 zł.

6.9. Wójt Gminy w 2018 r. przyznał stypendia szkolne dla uczennic i uczniów w łącznej kwocie 54.755,00 zł. Przyznano je z powodu niskich dochodów rodziny.

Gospodarka komunalna

1. **Infrastruktura drogowa** w gminie obejmowała na 1 stycznia 2018 r. 178,884 km dróg. Na dzień 31 grudnia 2018 r. długość dróg w gminie nie uległa zmianie. Drogi asfaltowe wynosiły na początku 2018 r. 88,155 km i stanowiły 49,28 % wszystkich dróg publicznych na terenie gminy i nie uległy zmianie na dzień 31.12.2018 roku. Drogi utwardzone stanowiły w poprzednim roku 102,63 km i ilość ich nie uległa zmianie.

1.2.1 Stan dróg na koniec 2018 r, w podziale na poszczególne kategorie dróg publicznych, był następujący:

1.2.2. Łączna długość dróg powiatowych na terenie gminy Nowogródek Pomorski wynosi 67,044 km:

1. Nr 2108Z Sulimierz - Rokitno – Giżyn	5,644 km
2. Nr 2109Z Sulimierz - Giżyn - Nowogródek Pom.	5,313 km
3. Nr 2111Z Ławy - Nowogródek Pom. – Barlinek	11,764 km
4. Nr 2112Z Głazów - Nowogródek Pom.	6,107 km
5. Nr 2113Z Nowogródek Pom. - Karsko – Łubianka	9,515 km
6. Nr 2116Z Staw - Karsko – Płonno	12,426 km
7. Nr 2118Z Nowogródek Pom. - Świątki – Trzcina	2,458 km
8. Nr 2123Z PKP Świątki – Świątki	0,710 km
9. Nr 2124Z Ławy - Trzcina – Sołacz	6,723 km
10. Nr 2143Z Karlin – Sumiak	2,271 km
11. Nr 2145Z Kinice – Karsko	4,113 km

Razem

67,044 km

1.2.3. Łączna długość dróg gminnych /publicznych/ wynosi 93,306 km:

1.Nr 790001Z Sulimierz - Rokitno – Rychnów	5,454 km
2.Nr 790002Z Mostkowo – Kinice przez Ulejno	3,378 km
3.Nr 790003Z Rokitno - Ulejno	1,009 km
4.Nr 790006Z Nowogródek Pom. – Golin	2,665 km
5.Nr 790007Z Nowogródek Pom. - Trzcina	3,195 km
6.Nr 790015Z Karsko - Parzeńsko	3,172 km
7.Nr 790011Z Dzikowo - Ławin	1,796 km
8.Nr 790016Z Sołacz do drogi gminnej 1124009	4,463 km

9.Nr 790017Z	Od E65 – Trzcinna	4,428 km
10.Nr 790008Z	Myśliborzyce - Chocień	1,565 km
11.Nr 790005Z	Od drogi Nowogródek-Karsko do drogi wojew.	1,237 km
12.Nr 790010Z	Trzcinna – do drogi wojewódzkiej /była DK3/	1,626 km
13.Nr 790009Z	Trzcinna – Somin - Chocień	3,138 km
14.Nr 790004Z	Giżyn - Karlin	2,552 km
15.Nr 790012Z	Karsko ul. Ogrodowa	2,403 km
16.Nr 790014Z	Karsko ul. Polna	0,386 km
17.Nr 790013Z	Karsko - Danków	0,773 km
18.Nr 790018Z	Parzeńsko - Stawno	3,172 km
19.Nr 790019Z	Chocień – DG 790009Z	5,389 km
20.Nr 790020Z	Ławin - Parzeńsko – Trzcinna	4,803 km
21.Nr 790021Z	Nowogródek Pom. ul. Krótka	0,204 km
22.Nr 790022Z	Nowogródek Pom. ul. Wiejska	0,127 km
23.Nr 790023Z	Nowogródek Pom. ul. Boczna	0,449 km
24.Nr 790024Z	Nowogródek Pomo. Ul. Ogrodowa	0,287 km
25.Nr 790025Z	Rokitno	0,836 km
26.Nr 790026Z	Rokitno - Karlin	1,793 km
27.Nr 790027Z	Kinice 1	1,552 km
28.Nr 790028Z	DK3 – wiadukt S3	1,798 km
29.Nr 790029Z	Sumiak - Ławin	1,920 km
30.Nr 790030Z	DP2116Z – DG790006Z	2,091 km
31.Nr 790031Z	Ławin - Sołacz	5,977 km
32.Nr 790032Z	Karsko	1,336 km
33.Nr 790033Z	Ławin – DG790020Z	3,291 km
34.Nr 790034Z	Parzeńsko – DG 790020Z	1,293 km
35.Nr 790035Z	Smólsko – DP 2116Z	2,144 km
36.Nr 790036Z	Giżyn	0,637 km
37.Nr 790037Z	DG790018Z – granica gminy	0,954 km
38.Nr 790038Z	Golin 1	2,122 km
39.Nr 790039Z	Golin 2	1,014 km
40.Nr 790040Z	Golin 3	0,316 km
41.Nr 790041Z	Parzeńsko	3,607 km
42.Nr 790042Z	Kinice 2	0,536 km
43.Nr 790043Z	Kinice 3	0,190 km
44.Nr 790044Z	DP 2109Z – wiadukt S3	1,585 km
45.Nr 790045Z	Somin	0,623 km
Razem		93,306 km

1.2.3.1. Rodzaj nawierzchni:

- 1/ bitumiczna – 2,577 km
- 2/ brukowa- 6,813 km
- 3/ kostka – 0,521 km
- 4/ tłuczeń – 5,755 km
- 5/ żwirowa – 0,919
- 6/ nawierzchnia gruntowa- - 76,721 km

1.2.4. łączna długość dróg krajowych wynosi 7,909 km:

- 1. Droga ekspresowa S-3 7,909 km

1.2.5. łączna długość dróg wojewódzkich wynosi 10,625 km:

- 1. Była droga krajowa DK-3 10,625 km

2. Infrastruktura wodociągowa i kanalizacyjna / stan na dzień 31.12.2018r. /.

1. Stacje Uzdatniania Wody – 3 /Giżyn. Golin, Karsko/
2. Zbiorcza sieć wodociągowa – 65,97 km
3. Zbiorcza sieć kanalizacji sanitarnej – 10,33 km
4. Oczyszczalnie ścieków – 2 szt. /Karsko, Golin/
5. Indywidualne oczyszczalnie ścieków – 60 szt.
6. Budynki podłączone do sieci wodociągowej – 657 szt.
7. Budynki podłączone do sieci kanalizacyjnej – 150 szt.
8. Sołectwa posiadające zbiorczą sieć wodociągową – 9.
9. Sołectwa posiadające zbiorczą sieć kanalizacyjną – 2.
10. Stopień zwodociągowania gminy – 92 %

2.1. Informacje dotyczące wykonanych robót w zakresie wodociągów i kanalizacji w 2018 roku:

1. Wydane warunki techniczne na wykonanie przyłączy wodociągowych – 9.
2. Wydane zapewnienia, tzw. promesy, o dostawach wody – 8.
3. Wykonano przyłączy wodociągowych – 3.
4. Wydane warunki techniczne na wykonanie przyłączy kanalizacyjnych – 1.
5. Przebudowa sieci wodociągowej z przyłączami ul. Gorzowska Nowogródek Pomorski: długość sieci 500 mb, ilość przyłączy 17 szt. Koszt całkowity zadania wyniósł 86.302,50 zł.
6. Usunięte awarie – 16:
 - o Liczba awarii sieci kanalizacyjnej – 3 /udrażnianie zapchanej sieci kanalizacyjnej/
 - o Liczba awarii sieci wodociągowej – 13 /
w tym: awaria sieci wodociągowej w Golinie:
 - wymiana przyłączy wodociągowych na skutek zużycia armatury i rurociągów;
 - wymiana zaworów.
7. Wymiana pompy głębinowej SUW Giżyn.

3. Gospodarka mieszkaniowa i komunalna Na początku 2018 r. zasób mieszkaniowy gminy obejmował następujące mieszkania:

Miejscowość Karsko:

Lp.	Adres	Pow. użytkowa lokalu mieszkalnego w m ²	Umowa
1	Karsko ul. Jedności Narodowej 8	59,56 m ²	Umowa na czas nieokreślony
2	Karsko ul. Pionierów 7	54,35 m ²	Umowa do dnia 23.10.2019r.
3	Karsko ul. Pionierów 7/1 / brak toalety/	50,84 m ²	Umowa na czas nieokreślony
4	Karsko ul. Mieszka I 45/1 /brak toalety/	27,57 m ²	Umowa do dnia 31.12.2018r.
5	Karsko ul. Mieszka I 45/3 /brak toalety/	28,27 m ²	Umowa do dnia 23.10.2019r.
6	Karsko ul. Mieszka I 45/2	58,55 m ²	Umowa do dnia 23.10.2019r.
7	Karsko ul. Ogrodowa 24	54,21 m ²	zmarła
Ogółem:		357,99 m²	

Miejscowość Kinice:

Lp.	Adres	Pow. użytkowa lokalu mieszkalnego w m ²	Uwagi
1	Kinice 10/1	44,00 m ²	Umowa na czas nieokreślony.
2	Kinice 10/2 /brak toalety/	40,00 m ²	Umowa na czas nieokreślony.
Ogółem:		84,00 m²	

Miejscowość Świątki:

Lp.	Adres	Pow. użytkowa lokalu mieszkalnego w m ²	Uwagi
1	Świątki 5/2	46,52 m ²	Umowa na czas nieokreślony.
Ogółem:		46,52 m²	

- a) W 2018 nie oddano do użytkowania żadnego nowego lokalu socjalnego.
- b) W 2018 nie sprzedano żadnego nowego lokalu socjalnego.
- c) W 2018 nie wszczęto żadnego postępowania eksmisyjnego.
- d) W 2018 roku 1 budynek został podłączony do sieci kanalizacyjnej i w 1 wykonano remont instalacji elektrycznej.
- e) Na początek 2018 roku zadłużenie z tytułu niezapłaconych czynszów wynosiło 15.505,07 zł
a na koniec 2018 roku suma zaległości wyniosła 19.521,56 zł.
- f) W 2018 na mieszkanie z zasobu gminy oczekiwało 4 rodziny.

Przestępczość w gminie

1.1. Zgodnie z posiadanymi danymi, w 2018 r. na terenie gminy Nowogródek Pomorski złożono 25 zawiadomień o możliwości popełnienia przestępstwa/wykroczenia. Postępowania przygotowawcze były prowadzone w 16 przypadkach, zaś w przypadku 10 postępowań organy prowadzące postępowanie stwierdziły wypełnienie znamion czynów zabronionych.

1.2. Czyny zabronione:

- przeciwko zdrowiu i życiu odnotowano 1 czyn,
- przeciwko mieniu - przestępstwa stwierdzone 15 czynów,
przestępstwa wykryte 9 czynów
wykroczenie - kradzież mienia odnotowano 5 czynów,
wykroczenie - uszkodzenie mienia odnotowano 4 czyny,
- dotyczące przestępstw gospodarczych – odnotowano 0 czynów.
- dotyczące niedopełnienia lub przekroczenia uprawnień przez funkcjonariusza publicznego – odnotowano 0 czynów

1.3. Największym problemem w gminie są czyny zabronione dotyczące przestępstw przeciwko mieniu

1.4. Policja podjęła w 2018 r. 42 interwencji porządkowych (interwencje domowe i uliczne). W ich efekcie skierowano 8 wniosków o ukaranie oraz pouczone w 8 przypadkach, które dotyczyły najczęściej interwencji domowej.

W 2018 r. policja odebrała 464 wszystkich zgłoszeń i zawiadomień. Ponadto podjęła 425 interwencji prewencyjnych, dotyczących popełnianych wykroczeń z prawa o ruchu drogowym, zakłócenia porządku publicznego oraz spoczynku nocnego.

Policja uczestniczyła także w następujących akcjach informacyjnych i edukacyjnych takich jak:

- Bezpieczne ferie 2018,
- Bezpieczna droga do szkoły,
- Pierwszy dzwonek,
- Bezpieczne wakacje,
- Bezpieczny przedszkolak,
- Cyberniebezpieczeństw,
- Handel ludźmi,
- Spotkania z seniorami,
- Bezpieczna szkoła.

2. Z przeprowadzonych w 2018 r. badań poczucia bezpieczeństwa mieszkanek i mieszkańców wynika, że mieszkańcy czują się bezpieczniej oraz że wzrosło zaufanie do Policji. Podjęte w gminie akcje informacyjne i prewencyjne polegały na spotkaniach z seniorami, z młodzieżą w szkołach, poprzez kontakt społeczeństwa z Policjantami – Dzielnicowym w trakcie obchodu swoich dzielnic.

Działalność Wiejskiego Ośrodka Kultury

1. W roku 2018 r. w Gminie Nowogródek Pomorski funkcjonowały 2 biblioteki. Do potrzeb osób z niepełnosprawnościami dostosowano jeden z budynków bibliotek, znajdujących się przy ulicach Pionierów 15/3 Karsko oraz 2-gi budynek w którym przebywa biblioteka – przy ul. Szkolnej 5 w Nowogrodku Pomorskim – budynek nie będący własnością, dzierżawą lub w inny sposób przekazany na użytkowanie jako biblioteka - stricte będący własnością Gminy Nowogródek Pomorski przekazany na użytkowanie Szkoły Podstawowej w Nowogrodku Pomorskim.

2. Księgozbiór na dzień 1 stycznia 2018 r. wynosił 11943 woluminów, zaś na koniec roku – 13683 woluminów. W przeliczeniu na 1 mieszkańca, łączna liczba woluminów wynosiła 3,53 na dzień 1 stycznia 2018 r. oraz 4,05 na dzień 31 stycznia 2018 r. W 2018 r. Biblioteka Publiczna w Karsku zapewniła możliwość wypożyczenia płyt CD i DVD. Zbiory audiowizualne w 2018 r. zostały wzbogacone o 7 pozycji. Na koniec roku 2017 zarejestrowano 403 czytelniczek i czytelników, zaś na koniec roku 2018 liczby te wynosiły 411. W poprzednim roku wzbogacono zbiory bibliotek o m.in. następujące pozycje: książki popularno-naukowe, obyczajowe, powieści historyczne, fantastyczne, horrory, kryminały, książki przygodowe, psychologiczne, sensacyjne, literaturę faktu, poezję, dramat, lektury szkolne dla dzieci i młodzieży, literaturę dla dzieci i młodzieży.

2.1. Poszczególne biblioteki zatrudniały:

Filia Biblioteki Publicznej w Nowogrodku Pomorskim – 1 pracownik,
Biblioteka Publiczna w Karsku - 2 pracowników.

W ciągu roku struktura zatrudnienia zwiększyła się o 1 osoby z powodu braku pracownika na stanowisku bibliotekarza w Bibliotece Publicznej w Karsku.

Na koniec roku zatrudniano 1/1 etatu – 4 wg „Sprawozdania Opisowego z wykonania planu finansowego Wiejskiego Ośrodka Kultury za 2018 rok.”

2.2. W poszczególnych bibliotekach użytkowano komputerów Biblioteka Publiczna w Karsku: 7; Filia Biblioteki Publicznej w Nowogrodku Pomorskim: 5 komputerów, z dostępem do szerokopasmowego Internetu.

3.1. W 2018 r. Biblioteka Gminna zorganizowała następujące wydarzenia: Lekcje biblioteczne, "Lekturiada – w poszukiwaniu urody słowa", "Czytajmy" – popularyzacja literatury wśród dzieci i młodzieży, Dyskusyjne Kluby Książki – 2 w Karsku; 1 w Nowogrodku Pomorskim, Międzynarodowy dzień Książki dla Dzieci i Młodzieży, Tydzień Bibliotek, 2 spotkania autorskie z p. Sylwią Chutnik i p. Dorotą Schrammek, "Biblioteka pod chmurką", Dzień Głośnego Czytania, Dzień Pluszowego Misia, warsztaty artystyczno- plastyczne dla

dzieci, spektakl teatralny z udziałem "Edu-Artist Kraków" pt. W domku Baby Jagi, mające na celu promocję czytelnictwa. W wydarzeniach tych wzięło udział 1551 mieszkańców. Biblioteki poniosły w związku z tymi wydarzeniami wydatki w kwocie około 5000,00 zł opłaty za spotkania autorskie i teatr, materiały na zajęcia z dziećmi wydano 773,18 zł.

3.2. W 2018 roku na prowadzenie bibliotek i upowszechnianie czytelnictwa gmina wydała 187 200,00 zł.

4. Ponadto zorganizowano następujące wydarzenia – warsztaty dla dorosłych: Carving- dekoracje z warzyw i owoców, Szydełkowe przydasie, Kwiaty z wyciorków, Woskowane kwiaty z krepiny, Mydełka decoupage, puszkowe przydasie, Kwiaty z rajstop, Anioły z gipsu, Sianoploty, projekcje filmów dla dzieci i młodzieży, 100 rocznica odzyskania niepodległości, "Sąsiadki zza między" -wyjazd integracyjny kobiet z gminy, Ognisko integracyjne w Parzeńsku dla kobiet biorących udział w warsztatach, "Magiczny czas ferii z Wok", w ramach projektów odbyły się następujące imprezy: Transgraniczne Spotkania Wielkanocne, Dożynki Gminne "Zboże, woda, chleb", Zawody spinningowe z łodzi/pontonów.

4.1. We wskazanych wydarzeniach wzięło udział 1210 mieszkank i mieszkańców.

4.2. Wydarzenia te wiązały się z poniesieniem kosztów w wysokości 27.759,25 zł (koszt umów i usług zleconych plus wydatki na RS Giżyńna – 17.343,65 zł, w sumie: 45.102,9 zł.

Przedsiębiorcy

1.1 W okresie od 01.01.2018r. do 31.12.2018r. na terenie gminy Nowogródek Pomorski zarejestrowano za pośrednictwem systemu CEIDG (tj. Centralna Ewidencja i Informacji o Działalności Gospodarczej) 22 nowych przedsiębiorców.

1.2. Najczęściej przedmiotem działalności tychże przedsiębiorców było:

- (1) **Budownictwo** (sekcja F wg schematu klasyfikacji PKD 2007),
- (2) **Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych; włączając motocykle** (sekcja G wg ww. klasyfikacji),
- (3) **Opieka zdrowotna i pomoc społeczna** (sekcja Q ww. schematu).

2.1 W 2018 r. wyrejestrowano 12 przedsiębiorców (w związku ze zgłoszeniem zakończenia prowadzenia działalności).

2.2. Najczęściej przedmiotem działalności wyrejestrowanych podmiotów było:

Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych; włączając motocykle (sekcja G wg ww. klasyfikacji),
Budownictwo (sekcja F wg schematu klasyfikacji PKD 2007).

3.3. Łączna liczba przetworzonych wniosków w okresie od 01.01.2018r. do 31.12.2018r. wyniosła: 94

Ochrona środowiska

Na dzień 1 stycznia 2018 r. na 1 mieszkańca/mieszkanke gminy przypadało 32 kg selektywnie zebranych odpadów komunalnych, 250 kg zmieszanych odpadów komunalnych oraz 39 kg odpadów wielkogabarytowych.

Planowanie przestrzenne

1. Na początku 2018 r. miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego objętych było 8,7 % powierzchni gminy, a na koniec roku – 8,7 %.
2. W 2018 r. wydano 5 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Inwestycji te dotyczyły rozbudowę i przebudowę budynków oraz zmiany funkcji.
3. W poprzednim roku wydano 33 decyzji o warunkach zabudowy, w tym 13 decyzji dotyczących zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz 20 innych decyzji oraz 2 odmowne. Przeciętny czas oczekiwania na decyzję o warunkach zabudowy – 45 dni.

Formy Ochrony Zabytków

1. Zabytki w rejestrze zabytków województwa zachodniopomorskiego

Na terenie gminy Nowogródek Pomorski w rejestrze zabytków województwa zachodniopomorskiego ujętych jest siedem obiektów: w GIŻYNIE zbór protestancki i park popałacowy, w KARSKU zbór protestancki, obecnie kościół filialny p. w. św. Antoniego, dwa dwory oraz park dworski, w NOWOGRÓDKU POMORSKIM kościół parafialny p.w. Matki Bożej Królowej Polskim i Kościół neogotycki p. w. św. Józefa Oblubieńca NMP z terenem dawnego cmentarza w Trzcinnie z 1898 r.

2. Gmina Nowogródek Pomorski posiada Gminną Ewidencję Zabytków, sporządzoną zgodnie z obowiązującymi przepisami. W gminnej ewidencji zabytków ujęto 164 obiekty.

3. Zasoby Dziedzictwa Kulturowego

3.1. Architektura sakralna to jeden z najcenniejszych elementów historycznej zabudowy na terenie gm. Nowogródek Pomorski; Najstarsze obiekty mają metrykę XIII-wieczną jak kościoły w Nowogrodzie Pomorskim i Karsku, XIX-wieczną, kamiennie-ceglane i ceglano o cechach neogotyckich – Giżyn, Trzcina, XIX -wieczna kaplica w zespole szkolnym w Kinicach, kaplica w Sumiaku, XX-wieczną, murowany kościół cechach modernistycznych (1936 r.) w Giżynie;

Po 1945 r. swoje funkcje sakralne utraciły: XIX-wieczny kościół w Giżynie, przez lata był magazynem w PGR, obecnie jest obiektem opuszczonym; kaplica w Sumiaku – obecnie zdewastowana.

3.2. Cmentarze: Pierwotne nekropolie przy kościołach słabo czytelne – bez widocznych śladów sepulkralnych, ze sporadycznie zachowanymi, kamiennie-ceglanymi ogrodzeniami, fragmentami dawnych grobowców (kaplica von Borcków w Giżynie, Karsko, Nowogródek Pomorski). Wznoszone, często przy kościołach, lub na cmentarzach wiejskich obeliski, lub pomniki upamiętniające ofiary I wojny światowej, zostały po 1945 r. w większości zniszczone, lub wykorzystane do innych celów (np. w Parzeńsku jako podstawa pod figurę Matki Boskiej), zachował się natomiast przed kaplicą szkolną w Sumiaku. Powstały nowe elementy kommemoratywne np: przy kościele w Nowogrodzie Pomorskim kamień upamiętniający żołnierzy Armii Krajowej. Od XIX w. cmentarze zakładano na obrzeżach wsi, o regularnych (czworobocznych) układach, ze szpalerowymi i alejowymi obsadzeniami (np. Karsko); obecnie w większości nieużytkowane, wyraźnie oddzielona część historyczna od współczesnej (czynnej) – np. w Karsku, Giżynie, Nowogrodzie Pomorskim, Trzcinnie. Ochronie podlegają zabytkowe cmentarze: 2 cmentarze poewangelickie w Giżynie, cmentarz jeńców wojennych w Golinie, cmentarz poewangelicki w Karlinie, cmentarz poewangelicki i cmentarz przykościelny w Karsku, cmentarz poewangelicki w Kinicach, cmentarz poewangelicki i cmentarz przykościelny w Nowogrodzie Pomorskim, cmentarz poewangelicki w Parzeńsku, cmentarz poewangelicki w Rokitnie, cmentarz poewangelicki i cmentarz przykościelny w Trzcinnie.

3.3. Dwory i Pałace: są cennym elementem w krajobrazie gminy, wzniesione w okresie pocz. XVI w. – pocz. XX w., przy czym niektóre rezydencje zostały zniszczone podczas działań wojennych w 1945 r. (np. w Kinicach) lub zostały wyburzone dużo później jak ryglowy dwór w Giżynie (w 1984 r.) lub neogotycki dwór w Świątkach (w okresie międzywojennym po parcelacji dworu mieścił się w nim dom starców). Najcenniejszym obiektem jest niewątpliwie renesansowy dworek myśliwski wzniesiony w 1624 r. w Karsku (obecnie w stanie półruiny) oraz barokowy dwór w tymże Karsku (z 1755 r.). Równie cennym obiektem pozostaje barokowy, XVIII-wieczny dworek w Karsku będący siedzibą historycznego nadleśnictwa (obecnie w zasobach ALP). Dominują wszakże obiekty neostylowe lub bezstylowe wzniesione w XIX w., będące przykładem skromnych siedzib szlacheckich (lub zarządców) – takie właśnie są obiekty w Golinie, Sumiaku. Po 1945 r. dawne dwory i pałace pełniły funkcje mieszkalno-biurowe (Golin, Sumiak, Karsko), zaadaptowane na szkoły (Giżyn).

3.4. Zespoły folwarczne: Na terenie gminy szczególnie cennym zespołem folwarcznym jest majątek w Karsku z wielkokubaturowym budynkami inwentarskimi i stodołnymi, rządcówką, sezonówką, domem weterynarza, a nawet znajdującym się w obrębie założenia rezydencyjno-parkowego – domem kościelnym. Najlepiej zachowane, skromne zespoły folwarczne odnotowano w Golinie, Sumiaku (obecnie Nowogródek Pom.). Niestety większość dawnych folwarków uległa daleko idącej dewaloryzacji lub wręcz unicestwieniu, tracąc walory kulturowe.

3.5. Zabytkowe parki: Najcenniejszymi elementami zieleni komponowanej są założenia parkowe przy rezydencjach, o kompozycji krajobrazowej i naturalistycznej, które najczęściej stanowią, zabytkowy element pierwotnego zespołu rezydencjonalno-parkowego. Pozostałości zabytkowych parków, jako własność prywatna zachowały się w Giżynie, Golinie, Karsku, Nowogrodzku Pomorskim – Folwark Sumiak, a jako własność komunalna w Kinicach, Świątkach i Trzinnej.

3.6. Zadrzewienia dróg: Istotnym elementem krajobrazu kulturowego gminy są zadrzewienia, w szczególności zadrzewienia przydrożne. Cenne zadrzewienia winny być chronione, w tym: aleja lipowa przy drodze Świątki- stacja kolejowa Świątki, lipy i kasztanowce przy drodze Trzcina-Karsko, aleja drzew liściastych ul. Mieszka I w Karsku, aleja lipowa w dawnym Folwarku Sumiak, aleja drzew liściastych w centrum wsi Trzcina, aleja lipowa wzdłuż zabudowy w miejscowości Giżyn Młyn, aleja lipowa przy drodze wzdłuż zabudowy Giżyn – Jabłonki, zadrzewienia wzdłuż dróg: Świątki – Nowogródek Pomorski, Trzcina – Rataje, wzdłuż drogi prowadzącej z Karska na pn-wsch - droga powiatowa nr DP2116, wzdłuż drogi Kinice – Rychnów.

3.7. Architekturę przemysłową reprezentują: zespół młyński wraz z kolonią mieszkalną w Giżynie Młyn wzniesiony na przełomie XIX i XX w. na terenie dawnej fabryki pieców (lub kafli piecowych); zespół budynków stacyjnych z pocz. XX w. w Świątkach (obecnie linia nieczynna): dworzec murowany, nakryty dachem 4-spadowym, magazyn w konstrukcji ryglowej, toalety murowano-ryglowe; gorzelnia w Karsku – wzniesiona a 1 ćwierci XX w., murowana; zespół mleczarni w Karsku; główny obiekt murowany z cegły ceramicznej, wzniesiony w k. XIX w.; wiatrak holenderski, murowany XIX w. w Nowogrodzku Pomorskim, jako jedyny tego typu obiekt zachowany na terenie gminy; kuźnie m.in. w: Nowogrodzku Pomorskim, Trzinnej, Karsku, Giżynie; transformatory, m.in. w Kinicach, Świątkach, Trzinnej.

3.8. Zabudowa chłopska - w obrębie wsi o średniowiecznej metryce – zagrody średnio i pełnorolne, o układach w podkowę lub zamknięte, z chałupami na froncie parceli lub w wypadku XIX-wiecznych rozwinięć osiowych (jak w Karsku) także szczytem i skosem do drogi. Domy mieszkalne głównie murowane, parterowe (i z poddaszami mieszkalnymi), z prostymi elementami detalu architektonicznego, budowane w okresie 4 ćw. XIX – 1 ćw. XX w.; występują także budynki łączące profil mieszkalno-gospodarczy, murowane z 1 ćw. XX w., lokowane głównie szczytem do drogi (Giżyn, sporadycznie Trzcina). Relikty tradycyjnego budownictwa szkieletowego (ryglowego) zachowały się w formie szczątkowej: chałupy w Rokitnie, Trzinnej, Karsku, Kinicach, Nowogrodzku Pomorskim. Budynki inwentarskie wielofunkcyjne, murowane (w tym ceglano-kamienne) wzniesione w okresie: I. 60-te XIX - 1

ćw. i l. 30 XX w. Stodoły murowane i szachulcowe (np. Kinice, Karsko, Nowogródek Pomorski), o zróżnicowanej skali, wzniesione w okresie 2 poł. XIX – 1 ćw. i l. 30-te XIX – 2 ćw. XX w.

3.8.3 Najcenniejsze przykłady domów mieszkalnych (w tym ryglowe) zostały wytypowane jako obiekty chronione.

3.9. Zabudowa o charakterze komunalnym (użyteczności publicznej): budynki po byłych szkołach o oryginalnych formach architektonicznych, o cechach neogotyckich wzniesione z cegły ceramicznej w 4 ćwierci XIX w. – w Kinicach (wraz z kaplicą) i Trzcinniej o wysokich walorach kulturowych, gospody (Kinice, Karlin) – obecnie budynki mieszkalne remizy strażackie.

Formy ochrony krajobrazu

1.1. WYKAZ OBSZARÓW CHRONIONEGO KRAJOBRAZU NA TERENIE GMINY NOWOGRÓDEK POMORSKI

Lp.	Nazwa	Lokalizacja	Wielkość	Główne walory przyrodnicze
1.	OCHK „C Barlinek”	Pas od południowej części gminy wzdłuż na północny-wschód poprzez Parzeńsko, Karsko, Kinice, Giżyn i Ulejno	3.987 ha	Cenne ekosystemy i siedliska rzadkich gatunków flory i fauny, utworzono tu użytki ekologiczne oraz pomniki przyrody,
2.	OCHK „B Myślibórz”	Wschód gminy pomiędzy Trzcinną i Chocieniem	350 ha	Cenne ekosystemy i siedliska rzadkich gatunków flory i fauny, utworzono tu obszar NATURA 2000 (Jezioro Kozie)

1.2. WYKAZ UŻYTKÓW EKOLOGICZNYCH

Lp.	Lokalizacja	Pow. (ha)	Opis	Podstawa prawna	Cel ochrony
1.	Rokitno, 1 km SW Oddz. 184c Nadl. Różańsko Obręb Giżyn działka nr 184/1	1,16	Fragmenty olesu, zarośla wierzbowe i leszczynowe; przytulia błotna, wierzbówka błotna, turzycza błotna, ostrożeń błotny, groszek łąkowy, trzcinnik piaszkowy.	Rozp. Nr 9/95 Woj. Gorz. z dn. 28.08.1995	Ekosystemy bagienne, ostoja zwierzyny.
2.	Rokitno, 1 km SSW Oddz. 182j Nadl. Różańsko Obr. Giżyn Dz. nr 182/3	1,04	Torfowisko niskie; turzycze, trzcina, na obrzeżach wierzby; Stw.: przytulia błotna, tojeść, wierzbówka błotna .	Rozp. Nr 9/95 Woj. Gorz. z dn. 28.08.1995	Zachowanie zasobów genowych i różnych typów środowisk.
3.	1 km SE od Renic Oddz. 200i Nadl. Różańsko Obr. Nowogródek dz. nr 200/1	4,15	Zdegradowane o niewielkiej wartości florystycznej torfowisko niskie (wycięte wiązy). Stw.: ro- pucha szara, żaby - jeziorkowa, moczarowa, wodna, trawna.	Rozp. Nr 9/95 Woj. Gorz. z dn. 28.08.1995	Ostoja zwierzyny, rezerwar wody.

4.	Giżyn, 1,5 km S Oddz. 209h Nadl. Różańsko Obr. Nowogródek dz. nr 209/2	0,44	Zarośla wierzbowe z <i>Salix cinerea</i> otoczone olszą. Stw. sit rozpięzchły, tojeść pospolita, gwiazdnica pospolita.	Rozp. Nr 9/95 Woj. Gorz. z dn. 28.08.1995	Zachowanie zasobów genowych i różnych typów środowisk.
5.	Nowogródek P. 1,2 km S Oddz. 225h Nadl. Różańsko Obr. Giżyn dz. nr 225/1	2,34	Torfowisko przejściowe, wraz ze zbiornikiem polihumusowym, częściowo zarośnięte przez zarośla wierzbowe Stw.: gorysz błotny, wąkrota zwyczajna, siedmiopalecznik błotny, przytulia błotna, mięta nadwodna, żaby brunatne i zielone.	Rozp. Nr 9/95 Woj. Gorz. z dn. 28.08.1995	Ekosystemy bagienne, ostoja zwierzyny
6.	Wyspa na Jeziorze Karskie Wielkie Obr. Kinice Dz. 216/4	0,26	Olsza czarna; wierzby. Wyspa otoczona szuwarem trzcin.-pałk.	Rozp. nr 15/93 Woj. Gorz. z dn. 26.11.1993	Zachowanie cennych biotopów wyspy.
7.	Trzcina 3 km WWS Oddz. 161 h Nadl. Różańsko Obr. Trzcina dz. nr 706	4,60	Zarastający zbiornik wodny z przyległym olsem <i>Carici elon- gatae-Alnetum</i> . Stw. olsza czarna, jesion, kruszyna posp., dereń świdwa, kalina koralowa, malina, sadziec konopiasty. Bliżej wody: karbienieć pospolity, turzycza błotna, trzęślica modra, gorysz błotny, torfowce (<i>Sphagnum sp.</i>) zachyłnik zachyłnik(narecznica) błotny, tojeść pospolita, sit rozpięzchły, turzycza siwa, psianka słodkogórz, brzoza brodawkowata. Zbiornik zarastają: trzcina pospolita i kłóc wiechowata.	Rozp. Nr 9/95 Woj. Gorz. z dn. 28.08.1995	Rzadki w skali kraju szuwar kłociowy (<i>Cladietum marisci</i>) i coraz rzadziej zachowane olesy, ostoja ptactwa. Zagrożenia: zmiana stosunków wodnych, wynikająca np. z wycinki drzew w sąsiedztwie.
8.	Łubianka 1,2 km na zachód, Stawno (Polana) 0,4 km na północ Oddział leśny 424A – a, i, l, d, g, h, n, r, m, k, s, x, o Część działki nr 929 obręb Karsko, gmina Nowogródek Pomorski, powiat Myśliborski, woj. Zachodniopomorskie	91,89	Głównie łąki długotrwale zalane wodą, szuwar złożony z turzyc, móżgi trzcinowej i traw. Rozlewiska Kłodawki. Stwierdzono: traszka zwyczajna, żaba jeziorowa, żaba moczarowa, żaba wodna, błotniak łąkowy, brzęczka, trzcinia i błotniak stawowy.	Uchwała Nr XXXV/222/14 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z 28 października 2014 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego pod nazwą „Polana” Dz. Urz. Woj. Zachodniopom. z dnia 1 grudnia 2014 r. poz. 4782	Zachowanie wartości przyrodniczych, teren objęty ochroną to ostoja zwierzyny i miejsce występowania gatunków objętych ochroną gatunkową, w tym gatunki zagrożone wyginięciem w skali światowej..
9.	Parzeńsko 2,5 km SE Oddz. 479g Nadl. Barlinek Obr. Karsko (Polana) dz. nr 479/1	0,70	Oles, Gleba -mursz: mursz na pias. Pokrywa gleby zdziczała; śmiatek pogięty, turzycza sina.	Rozp. Nr 9/95 Woj. Gorz. z dn. 28.08.1995 r.	Ekosystemy bagienne, ostoja zwierzyny.
10.	Parzeńsko 2,6 kmSE Oddz. 479f Nadl. Barlinek Obr. Karsko (Polana) dz. nr 479/1	0,70	Oles, Gleba -mursz: mursz na pias. Pokrywa gleby zdziczała; śmiatek pogięty, turzycza sina.	Rozp. Nr 9/95 Woj. Gorz. z dn. 28.08.1995 r.	Ekosystemy bagienne, ostoja zwierzyny.

11.	Polana 2 km SW o Łubianki Oddz. 523d Nadl. Barlinek Obr. Karsko dz. nr 523/1	1,75	Oles, Gleba-mursz: mursz na pias. Pokrywa gleby silnie zadarniona: sit; turzyce.	Rozp. Nr 9/95 Woj. Gorz. z dn. 28.08.1995 r.	Ekosystemy bagienne, ostoja zwierzyny.
12.	Polana 2,2 km S od Łubianki Oddz. 570c Nadl. Barlinek Obr. Karsko dz. nr 570/1	1,27	Torfowisko niskie; turzyce, trzcina, sit rozpięzchły, tojeść pospolita, wierzbówka błotna.	Rozp. Nr 9/95 Woj. Gorz. z dn. 28.08.1995 r.	Zachowanie zasobów genowych i różnych typów środowisk.
13.	Prostki 2 km E Oddz. 390 f Nadl. Barlinek Obr. Karsko (Szable) dz. nr 1015	1,64	Mocno podsuszane torfowisko, porośnięte głównie przez turzyce, z domieszką sita i trzciny. Zdegradowane, z wkraczającą pokrzywą i ostrożeniem. Oles, Gleba-torf: torf wys. płyt. na pias. Pokrywa gleby -zdziczała: turz; sit; pokrzywa.	Rozp. Nr 9/95 Woj. Gorz. z dn. 28.08.1995 r.	Ekosystemy bagienne, ostoja zwierzyny.
14.	Prostki 0,8 kmSW Oddz. 488c Nadl. Barlinek Obr. karsko (Ławin) Dz. nr 1032	8,00	Podsuszony oles, zarośnięty trzcina Bór mieszany wilgotny, Gleba-bielic: pias. luz. b. gęb. na pias. glin. Pokrywa gleby dziedziczała: trzcina; turzyce; orlica; pokrzywa. Stw. gołąb siniak	Rozp. Nr 9/95 Woj. Gorz. z dn. 28.08.1995 r.	Zachowanie wartości przyrodniczych, ostoja zwierzyny.
15.	Prostki 2,5 kmEES Oddz. 53 Og Nadl. Barlinek Obr. Karsko (Polana) Dz. nr 530/1	3,20	Oles, Gleba-torf: torf niski gęb. Pokrywa gleby silnie zadarniona: trzcina; obiekt przesuszony.	Rozp. Nr 9/95 Woj. Gorz. z dn. 28.08. 1995 r.	Ekosystemy bagienne, ostoja zwierzyny.
16.	Szable (Sołacz) 2 km na północny zachód, Jastrzębiec 1,5 km na północ Oddział leśny 445 d i 446 b Część działki nr 445/1 i nr 1027 obręb Karsko, gmina Nowogrodek Pomorski, powiat Myśliborski, woj. Zachodniopom.	2,70	„Bór Szable” Bór mieszany wilgotny, gleby bielcowe, piasek słabo gliniasty z przewagą utworów mocniejszych (pyłów, glin), pokrywa gleby dziedziczała: trzcina, trzęślica modra, torfowce. Stwierdzono: traszka zwyczajna, traszka grzebieniasta, ropucha szara, żaba wodna.	Uchwała Nr XXXV/221/14 Rady Gminy Nowogrodek Pomorski z 28 października 2014 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego pod nazwą „Bór Szable” Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskie go z dnia 1 grudnia 2014 r. poz. 4781	Zachowanie wartości przyrodniczych, teren objęty ochroną to ostoja zwierzyny i miejsce występowania gatunków objętych ochroną gatunkową, w tym gatunków zagrożonych
17.	Szable 1 km NNW od Jastrzębca Oddz. 447d Nadl. Barlinek Obr. Karsko Dz. nr 1028	4,43	Zalany oles, leżący w dolinie rzeki Marwicy. Bór mieszany wilgotny, Gleba-torf: torf wys. płyt. na pias. Pokrywa gleby dziedziczała: turz; sit; pokrz.	Rozp. Nr 9/95 Woj. Gorz. z dn. 28.08.1995	Zachowanie wartości przyrodniczych, ostoja zwierzyny. Postuluje się powiększenie tego obiektu.

18.	Nowogródek Pom. 1,5 km NE Cz. dz. nr 454/54	5,51 15	„Torfianki przy Sumiaku” - Akwen o powierzchni ponad 2 ha powstały w wyrobisku potorfowym, otoczony lasem mieszanym oraz podsuszoną olszyną. Na jego środku znajduje się wyspa porośnięta szuwarem narecznicowo-pałkowym z domieszką trzciny oraz gatunków błotnych m.in. przytulieł bagiennej, gorysza błotnego, turzycę nibyciborową, miętę nadwodną. Brzegi jeziora otoczone są wąskim pasem różnogatunkowego szuwaru z przewagą trzciny. W toni wodnej występują łąki ramieniowe – <i>Chara fragilis</i> i <i>Chara vulgaris</i> oraz niewielkie płyty nymfeidów z grzybieniami białymi. Chronione gatunki fauny, np. bezkręgowce: biegacz granulowany, biegacz ogrodowy, gajowy i fiołkowy; płazy: traszka grzebieniasta, traszka zwyczajna, kumak nizinny, ropucha szara, rzekotka drzewna, żaba jeziorowa, żaba trawna, żaba moczarowa, żaba wodna; gady: jaszczurka zwinka, jaszczurka żyworodna, zaskroniec; ptaki: czapla siwa (żerująca), łabędź niemy, gęgawa, cyraneczka, czajka, remiz.	Uchwała Rady Gminy Nowogródek z 31 marca 2006 r. Nr XXIX/179/06 Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 30.06.2006 r. Nr 82, poz. 1447 Zmiana pow.: Uchwała RG z dnia 14.03.2007 Nr VI/26/07 Dz. Urz. W. Z Nr 68 poz. 1071 z dnia 31.05.2007	teren zarastających zbiorników wodnych powstałych po eksploatacji torfu, miejsce bytowania i gniazdowania wielu gatunków ptaków oraz występowania rzadkich i chronionych gatunków roślin - wymienione na listach Dyrektywy Siedliskowej i Ptasiej oraz chronione Konwencją Berneńską
19.	Na północny zachód od wsi Stawno, przy drodze gminnej Nr 7900182 Parzeńsko – Stawno (dz. nr 943) Oddział leśny 425 j Część działki nr 425/1 obręb Karsko, gmina Nowogródek Pomorski, powiat Myśliborski, woj. Zachodniopom.	1,73	„Pastwisko koło Stawna”, Użytek o powierzchni 1,73 ha znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie innego użytku ekologicznego zajmującego teren oznaczony w ewidencji gruntów nr działki 929 pn. „Polana”. Pastwisko koło Stawna stanowi ważne miejsce bytowania i rozwoju szczególnie bezkręgowców (pająki, motyle, trzmiele, szarańczaki), płazów (kumak nizinny, rzekotka drzewna, traszka) a także ptaków (żurawi, brzęczki, trzcinia i błotniaka stawowego).	Uchwała Rady Gminy Nowogródek z 12.11.2008 Nr XVIII/127/08 Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopom. z dnia 22.01.2009 r. Nr 3, poz. 118 zm.: Uchwała Nr XXXV/224/14 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z 28 października 2014 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie uznania za użytek ekologiczny pn. „Pastwisko koło Stawna” Dz. Urzędowy Woj. Zachodniopom. z dnia 1 grudnia 2014 r. poz. 4784	zachowanie i ochrona terenu pastwiska, miejsca bytowania i występowania rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt.
20.	Ulejno 0,5 km na wschód od wsi, w lesie na północ od drogi gminnej nr 7900012 Rokitno-Rychnów (dz. nr 215 i 279 obręb Kinice) Oddział leśny 32a oraz 32A h, n, l, c, m. Część dz. nr 283 i 17/21 obręb Kinice, gmina Nowogródek Pomorski,	15,3514	„Mokradła koło Ulejna” Stanowią one naturalne elementy krajobrazu, będące pozostałościami występujących niegdyś na danym terenie zbiorowisk – bagna przy ciekach wodnych, użytkowane kiedyś łąki i pastwiska, które na dzień dzisiejszy „zdziczały” i okresowo podtapiane stanowiące miejsce bytowania wielu organizmów żywych. Występują tu w szczególności bezkręgowce (pająki, motyle, trzmiele, szarańczaki), płazy (kumak nizinny, rzekotka drzewna, traszka, żaba moczarowa, trawna), gady (padalec zwyczajny, jaszczurka żyworodna) a także ptaki (miejsce bytowania żurawi, teren żerowiskowy kani rdzawej).	Uchwała Nr XXXIV/243/10 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 21.03.2011 r. Nr 30, poz. 476, zm.: Uchwała Nr XXXV/223/14 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z 28 października 2014 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego pn. „Mokradła koło Ulejna” Dz. Urzędowy Woj. Zachodniopom. z dnia 1 grudnia 2014 r. poz. 4783	zachowanie kompleksu terenów bagiennych, łąk i pastwisk okresowo podtapianych, stanowiących miejsce występowania prawnie chronionych gatunków zwierząt, roślin i grzybów.

21.	Część dz. Nr 1013 adres leśny 385n i 385l oraz część dz. nr 1023 adres leśny 435c, 435i, 435h i 435b obręb Karsko, gmina Nowogródek Pomorski	14,15	„Łąki Młyńskie” stanowią bagna przy rzece Kłodawce i są ostoją i miejscem bytowania chronionych gatunków zwierząt i roślin szczególnie bezkręgowców (pająki, trzmiele, szarańczaki), płazów (kumak nizinny, traszka) a także ptaków (żurawi). W Waloryzacji Przyrodniczej Gminy Nowogródek Pomorski wykonanej przez Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie w 2002 r., proponowany obszar opisany został jako cenny obszar przyrodniczy – układ biocenotyczny ze stanowiskami chronionych i zagrożonych gatunków roślin, miejsce bytowania i rozrodu rozmaitych chronionych gatunków fauny, oznaczony został symbolem OC-16 i stanowi część „Korytarza ekologicznego rzeki Kłodawki”. W opisie czytamy: „Po N stronie wsi Prostki – źródleśna podmokła łąka z płacami lasów i zarośli. Ostoja zwierzyny. Stwierdzono tu m. in. pliszkę górską, słonkę, dzięcioła czarnego, wodnika. Przy Prostkach (Trzciniec) na rozlewiskach stwierdzono cenne gatunki flory m. in. jeziora morska, grzybienie białe i grązel żółty, ramienice, pływacz zwyczajny a zwłaszcza kłoc wiechowata.”	Uchwała Nr XV/103/12 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego pn. „Łąki Młyńskie”, Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 1.10.2012 r. poz. 2057	„Łąki Młyńskie” użytek ekologiczny, tereny bagienne, łąki i pastwiska, miejsce bytowania i występowania prawnie chronionych gatunków roślin i zwierząt. Gatunki wymienione na listach Dyrektywy Siedliskowej i Ptasiej oraz chronione Konwencją Bernejską, Obiekt w obrębie OCHK „C” Barlinek
22.	Część dz. Nr 1012 obręb Karsko, gmina Nowogródek Pomorski, adres leśny 384d, 384f, 384c	6,79	„Łąki Parzeńskie” mają duże znaczenie przyrodnicze i krajobrazowe. Różnorodność gatunkowa lokuje je w grupie cennych zbiorowisk roślinnych. Stanowią bagna, podmokłe łąki i pastwiska i są ostoją i miejscem bytowania chronionych gatunków zwierząt i roślin. Stanowią ważne miejsca bytowania i rozwoju szczególnie bezkręgowców (pająki, trzmiele, szarańczaki), płazów a także ptaków (żurawi).	Uchwała Nr XV/102/12 Rady Gminy Nowogródek Pomorski z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego pn. „Łąki Parzeńskie”, Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 1.10.2012 r. poz. 2056	„Łąki Parzeńskie” użytek ekologiczny, tereny bagienne, łąki i pastwiska, miejsce bytowania i występowania prawnie chronionych gatunków roślin i zwierząt. Gatunki wymienione na listach Dyrektywy Siedliskowej i Ptasiej oraz chronione Konwencją Bernejską, Obiekt w obrębie OCHK „C” Barlinek
22 szt.	Razem: 173, 8029 ha				

Sprawy administracyjne

W poprzednim roku zatrudnienie w urzędzie gminy kształtowało się następująco:

Stan na dzień	Liczba wszystkich zatrudnionych w Urzędzie Gminy Nowogródek Pomorski	Osoby na stanowiskach kierowniczych	Pozostali urzędnicy	Osoby na stanowisku pomoc administracyjna
31.12.2017 r.	37	4	16	4
31.12.2018 r.	39	5	14	3
Porównanie 31.12.2017 r. z 31.12.2018 r.	+2 osoby	+ 1 osoba	- 2 osoby	- 1 osoba